

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Processvs Negotii Raymvndi Comitis Tolosani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Datum Viterbij xiiii. Kalend. Augusti,
anno duodecimo.

CEPHALVDENSI EPISCOPO.

Epist. 83.
Dantur ei quor-
dam monita.

ET si secundum rigorem juris potuissē-
mus in inquisitione de te facta proce-
dere, quia tamen super eo quod tibi prin-
cipaliter est obiectum, de castro videlicet
Cephaludensi, juxta mandatum nostrum
asseritur satisfactum, nos ad preces maxi-
mè regias duximus subsistendum, de at-

testationibus taliter provisuri quòd per eas
fama nominis tui non poterit denigrari.
Quocirca fraternitatem tuam rogandam
duximus & monendam, per apostolica tibi
scripta mandantes quatenus talem te stu-
deas exhibere quòd apostolicæ sedi fias ex
devoto devotior & regiarum celsitudini fide-
lior ex fideli, curam & sollicitudinem pa-
storalem diligenter ac fideliter exequendo.
Datum Viterbij Idibus Iulij, pontificatus
nostri anno duodecimo.

PROCESSVS NEGOTII RAYMVNDI
Comitis Tolosani.

CAP. I.
* Vide hist.
Albig. cap. xi.

Prima obligatio Comitis facta apud * Valen-
tiam. Manifestum sit universis quòd anno
dominicæ incarnationis MCCIX. mense
Iunij ego Raymundus Dei gratia Dux Narbonæ,
Tolosæ, Marchio Provincia, mitto corpus meum
& septem castella, scilicet Opedam, castrum de
Monteferrando, castrum de Balmis, castrum de
Monartio, castrum de Roccamaura, castrum de
Furcis, castrum de Argentaria, scilicet Fama-
vum, in misericordia Dei & libera potestate Ec-
clesiæ Romanæ, Domini Papæ, & vestra Do-
mini Milonis apostolicæ sedis Legati ad satisfaci-
endum & cavendum vobis super illis capitulis
pro quibus sum excommunicatus, & ex nunc con-
fiteor me præfata castra nomine Romanæ Ec-
clesiæ possidere, & eadem quàm citò volueritis &
quibus volueritis corporaliter assignabo, & ho-
mines eorundem castrorum, quandiu ipsa castra
in Ecclesiæ Romanæ fuerint potestate, custodibus
castrorum, sicut ordinaveritis, juramenta faciam
securitatis exhibere, nonobstante fidelitate qua
mihî tenentur. Insuper memorata castra meis cu-
stodiantur expensis.

*FORMA IVRAMENTI COMITIS.

CAP. II.
* In codice quo
Catalus utitur,
hic erat
titulus. Hæc est
forma juramē-
ti facta à Ray-
mundo Comite
Tolosano apud
sanctum Agi-
dium in manu
Domini Milo-
nis.

In nomine Domini. Anno pontificatus Domini
Innocentij Papæ III. duodecimo, xiv. Kal.
Iulij. Ego R. Dux Narbonæ, Comes Tolosæ, &
Marchio Provincia, sacrosanctis reliquiis, eu-
charistia, & ligno crucis dominicæ coram positus,
supra sancta Dei evangelia corporaliter manu tac-
ta juro quòd super singulis & universis capitulis
pro quibus à Domino Papa vel ejus Legato seu
aliis vel ipso jure fui excommunicatus vel sum,
stabo omnibus mandatis ipsius Domini Papæ ac
vestris, magister Milo Domini Pape Notarie,
apostolicæ sedis Legate, vel alterius Legati seu
nuntij sedis apostolicæ, ita videlicet ut quicquid
per te, litteras suas, nuntium, vel Legatum mihi
præceperit super universis capitulis pro quibus
excommunicatus fui vel sum, bona fide sine frau-
de ac malo ingenio adimplebo, super istis præci-
piè capitulis quæ hic nomino, videlicet quòd pa-
cem aliis jurantibus dicor noluisse jurare, item
quòd juramenta quæ feci super expulsiōne here-
ticorum vel eis credentium non servasse dicor,
item quòd hæreticos dicor semper fovisse eisque
favisse, item quòd de fide suspectus habeor, item
quòd raptarios sive mainadas tenui, item quòd
dies quadragesimæ, festorum, & temporum, qui

securitate gaudere debebant, dicor violasse, item
quòd adversarius meis, qui se justitiam offerrebat
pacemque juraverant, dicor noluisse justitiam ex-
hibere, item quòd Judeis publica commisi officia,
item quòd monasterij sancti Vvillelmi & aliarum
Ecclesiarum possessiones & Ecclesias injustè deti-
neo, item quòd incastellavi Ecclesias & incastel-
latas detineo, item quòd indebita pedagia vel
guidagia colligo vel colligi facio, item quòd Car-
pentoractensem Episcopum à propria sede depulsi,
item quòd de interfectione sanctæ memoriæ Petri
de Castronovo suspectus habeor, pro eo ma-
ximè quòd interfectorem ipsius in magnam fami-
liaritatem recepi, item quòd Vasionensem Epis-
copum & ejus Clericos cepi vel capi feci, & pala-
tium ejusdem Episcopi & domos Canonicorum
destruxi & castrum Vasionense per violentiam ab-
stuli, item quòd in religiosas personas manus violentas
injecisse dicor & multas tapinas commisisse.
Super iis salnariis & aliis, si qua poterunt inve-
niri, prædicto modo juravi & alios jurare feci, &
septem castrorum tradidi cautiones, quorum no-
mina sunt hæc, Furcæ, Opeda, Balmæ, Rocca-
maura, castrum Mornacij, Famaus in Argenteria,
Mons Ferrandi. Si autem ea quæ circa prædicta
capitula & alia injuncta mihi fuerint in perpetuum
bona fide non servavero, volo & concedo
ut septem prædicta castra cadant in commissum
Romanæ Ecclesiæ, & jus quod habeo in comitatu
Melgoriensi ad Romanam Ecclesiam plenissimè
revertatur. Volo etiam & concedo ut persona mea
excommunicetur & terra supponatur ecclesiastico
interdicto, & conjuratores mei tam Consules
quàm alij & successores eorum ex hoc ipso abso-
luti à fidelitate, jure, ac servitio quibus mihi te-
nentur, Romanæ Ecclesiæ pro feudis & juribus
quæ habeo in villis, civitatibus, & castris de qui-
bus erant tam Consules quàm alij qui jurantur fi-
delitatem facere teneantur pariter & servare. Item
sub eodem juramento & eadem pœna stratas pu-
blicas securas servabo. Eisdem pœnis subjacere
volo si prædicta omnia non servavero vel aliquid
prædictorum.

MANDATA ANTE ABSOLVTIONEM.

In nomine Domini. Anno pontificatus Domini
Innocentij Papæ III. duodecimo, xiv. Kal.
Iulij. Ego Milo Domini Papæ Notarius apostoli-
cæ sedis Legatus præcipio tibi Domino Raymun-
do Comiti Tolosano sub debito præstiti juramenti

& sub pœna ejusdem juramenti adjecta ut Dominum Episcopum Carpentoratensem tam in civitate quam extra pleno jure restituas, & de damnis datis tam de rebus quam de fructibus eidem Episcopo refarciendis fidejussores pœstes idoneos, & universos cives Carpentoratenses à juramento quod citra triennium tibi vel alij tuo nomine præstiterunt absolvas omnino, & munitionem quam ibi fecisti fieri mihi vel cui jussero facias assignari. Item præcipio tibi sub eadem pœna ut Dominum Episcopum, Præpositum, & Canonicos Vafionenses tam in castris quam aliis pleno jure restituas, & de damnis datis, ædificiis destructis, & rebus aliis, & fructibus refarciendis eisdem fidejussores pœstes idoneos, castrum autem Vafionense mihi vel cui jussero facias assignari. Item sub eadem pœna tibi præcipio ut Aragonenses, ruptarios, Cotarillos, Bramenzones, Blafcones, mainadas, vel quocunque alio nomine censeantur, de tota terra tua & posse tuo prorsus expellas, nec in alienam terram eos immittas vel alij concedas, nec eorum auxilio tempore ullo utaris. Item sub eadem pœna tibi præcipio ut universos Iudæos in tota terra tua & posse ab omni administratione publica vel privata prorsus amoveas, nec unquam eos ad ipsam vel aliam restituas, vel alios Iudæos ad aliquam administrationem assumas, nec eorum consilio ullo tempore contra Christianos utaris. Item sub eodem juramento & eadem pœna tibi præcipio ut stratas publicas securas observes, Salvis iis quæ Dominus Papa vel ego vel alius de mandato ipsius eodem tempore vel diversis tibi duxerit in posterum injungenda.

MANDATA POST ABSOLVTIONEM.

CAP. IV. **I**N nomine Domini. Pontificatus Domini Innocentij Papæ III. anno duodecimo, xiiii. Kal. Julij. *Hæc sunt præcepta facta Domino Comiti Tolosano postquam fuit absolutus.* Ego Milo Domini Papæ Notarius apostolicæ sedis Legatus præcipio tibi Domino Raymundo Comiti Tolosano sub debito præstiti juramenti & sub pœna in forma ejusdem juramenti adjecta ut hæreticos & eorum manifestè credentes in tota ditione tua retineas tradendos cum rebus suis ad arbitrium signatorum, reliquos verò hæreticos & eorum credentes cum crucesignatis & sine illis fideliter in perpetuum persequaris. Item præcipio ut hæreticos de cetero nullo tempore foveas vel defendas, nec eis unquam pœstes consilium vel favorem. Item præcipio ut dies dominicales & quadragesimæ & alios in Lateranensi Concilio designatos nullo unquam tempore violes vel ab aliis pro posse tuo violari permittas. Item præcipio ut adversariis tuis & universis Ecclesiis & domibus religiosis & miserabilibus personis justitiam facias cum fuerit requisitus. Item præcipio ut per bajulos tuos facias coram eis conquerentibus justitiam exhiberi. Item ut Ecclesias incastellatas ad arbitrium dioecesanorum Episcoporum diruas, vel etiam reserves si quas duxerint reservandas; quas dioecesanis Episcopis vel aliis Ecclesiarum Prælati ad quos pertinet noscuntur continuo tradas, ut ab eis perpetuo possideantur. Item præcipio ut Ecclesias & domos religiosas in libertate plenaria conserves, videlicet quod in eis alberguarias, procuraciones vel exactiones quasunque nullatenus exigas vel

percipias, & defunctis earum Episcopis vel aliis rectoribus, ipsas nullo modo spolies, nec administrationi earum seu custodia occasione alicujus consuetudinis vel aliqua alia te immisceas, sed omnia sine diminutione aliqua eorum successoribus reserventur. Electioni etiam Episcopi vel alterius rectoris Ecclesiæ faciendæ per te vel per quamcunque personam nullatenus te admisceas, nec aliquam violentiam facias vel impedimentum aliquod pœstes quò minus electio liberè & canonicè celebretur. Item præcipio ut pedagiorum seu guidagiorum exactiones tam in terra quam in aquis penitus dimittas, nisi quas Regum vel Imperatorum concessor e probaveris te habere, nec dimissa guidagia seu pedagia deinceps resumas. Item præcipio ut saluarias, ubicunque habeas, dimittas, nec alicubi de cetero instituas, nec impediatur liberum transitum viatorum tam in terris quam in aquis. Item præcipio ut pacem seu treugam secundum quod tibi injunctum fuerit observes. Item præcipio ut de te conquerentibus secundum meum vel alterius Legati seu judicis ordinarij vel delegati arbitrium justitiam facias. Item præcipio ut stratas publicas securas serves, nec transeuntes ab antiquis stratis deviare compellas. Item præcipio ut hæreticos quos dioecesanii Episcopi vel alij Ecclesiarum rectores hæreticos, receptatores, vel fautores eorum tibi vel tuis bajulis nominabunt, tamquam hæreticos habeas. Item præcipio ut pacem à Legatis statutam vel deinceps statuendam jures & serves inviolabiliter secundum ipsius pacis statuta, & universos homines tuos eandem pacem jurare facias & secundum statuta pacis servare. Item præcipio ut septem castra quæ mihi nomine Romanæ Ecclesiæ tradidisti vel aliquod non auferas per te vel per aliam quamcunque personam, & si aliquod illorum fuerit per quamcunque personam ablatum, cum toto posse tuo ad recuperandum illud viriliter laborabis, & statim illud pristinæ custodiæ restituas. Hæc omnia tibi præcipio perpetuo observanda, & si qua alia super prædictis capitulis vel aliis pro quibus excommunicatus fuisti Dominus Papa vel ejus Legatus tibi duxerit in posterum injungenda.

IVRAMENTVM CONSVLVM.

IN nomine Domini. Anno pontificatus Domini Innocentij Papæ III. duodecimo, xiiii. Kalend. Julij. Nos Consules Avinionenses de consensu & voluntate Domini R. Comitis Tolosani præcisè juramus supra sancta Dei evangelia manu tacta tibi magistro Miloni Domini Papæ Notario, apostolicæ sedis Legato, quòd bona fide, sine omni malo ingenio, & sine omni fraude consulemus & operam dabimus pro posse nostro quòd dictus Dominus Comes tam per se quam per successores suos super iis omnibus pro quibus fuit excommunicatus, quæ videlicet exponuntur in forma secundum quam ipse antequam absolveretur juravit, pareat omnibus mandatis Ecclesiæ, & quòd ea in perpetuum servet; ita ut si quod illorum non fecerit, vel contraverit manifestè, nos ei nullum consilium vel auxilium seu obsequium per nos vel per homines sive amicos nostros aliquatenus impendemus, scientes ex hoc ipso dicti Comitis dilecto absolutos nos esse à fidelitate, si qua vel servitio illi nullo modo tenebamur;

CAP. V.

immo quousque plenè paruerit, faciemus contra ipsum pro posse nostro quicquid Romana Ecclesia vel ejus nuntius sive Legatus nobis mandaverit faciendum, non obstante fidelitate vel jure aliquo vel servitio, si quo ipsi ullo modo tenebamur; à quo tam tu quàm dictus Comes nos absolvistis & absolvistis, si fortè ipse, ut dictum est, contra præcepta quæ sibi facta sunt vel fuerint venerit manifestè. Tunc etiam pro jure sive servitio, si quod in villis vel castris nostri consularis & ipsa civitate habere dinoscitur, fidelitatem Romanæ Ecclesiæ faciemus, ipsam eidem fideliter & perpetuò servaturi. Item stratas publicas securas servabimus & faciemus per totum nostrum districtum inviolabiliter observari. Item pedagia seu guidagia vel exactiones aliquas à transcurrentibus per stratas vel etiam per flumina nullatenus accipiemus, nisi quæ vel quas antiqua Regum vel Imperatorum concessione constiterit nos habere. Item Ecclesias omnes & domos religiosas in nostro districtu tam in civitate quàm extra in plenaria servabimus libertate, videlicet quòd ab eis exactiones aliquas seu tallias nullatenus exigemus, & defunctis earum Episcopo vel aliis rectoribus, ipsas vel domos earum nullo modo spoliabimus, nec administrationi earum seu custodia occasione alicujus consuetudinis vel aliqua alia, nisi fortè rogati ab Episcopo vel Capitulo, nos immiscebimus, sed omnia sine diminutione aliqua defunctorum successoribus reserventur. Et electioni Episcopi vel alterius rectoris Ecclesiæ faciendæ per nos vel per quamcunque aliam personam nos nullatenus immiscebimus, nec aliquam violentiam faciemus vel impedimentum præstabimus quò minus electio liberè ac canonicè celebretur. Item pacem seu treugnam, sicut nobis injunctum fuerit, bona fide observabimus. Item si Episcopus vel Capitulum vel alia persona ecclesiastica nobis aliquos hæreticos nominaverit vel credentes, vel per nosmetipsos cognoscere poterimus aliquos hæresim prædicare vel facere conventicula aliqua, ipsos persequemur secundum legitimas sanctiones, & eorum bona omnia infiscabimus. Hæc omnia singulis annis per manus Episcopi nostri successores nostros faciemus jurate. Si quis autem hæc jurare noluerit, ipsum tanquam hæreticum habebimus manifestum, nec ejus iudicium sive auctoritas vigorem in aliquo fortietur.

* In hist. Albig. cap. x. legitur s. Georg. Malè. At in codice Colbertino recitè sancti Egidij.

In eundem modum juraverunt alij Consules, scilicet Nemaufenses & sancti * Egidij, & multi alij quos exegi.

CAP. VI.

Hæc est indulgentia. Ego R. Dei gratia Dux Narbonæ, Comes Tolosæ, & Marchio Provinciæ pro animæ meæ remedio & progenitorum meorum omnibus Ecclesiis & domibus religiosis provinciarum Viennensis, Arelatenis, Narbonensis, Auxitanensis, Burdegalensis, & Bituricensis immunitatem * secundum statuta canonum & plenissimam libertatem concedo; ita videlicet quòd alberguarias, procuraciones, vel exactiones quasunque seu tallias nullo unquam tempore per me vel per alios requiram in eis, & requirentes sive postulantes pro posse meo fideliter coërcebo. Defunctis etiam earum Episcopis vel rectoribus aliis, ipsas vel domos earum per me vel per alium nullo modo spoliabo, nec admi-

* Hæc clausula deest in editione Catelli.

nistratiōni earum seu custodia occasione alicujus consuetudinis vel aliqua alia me ullatenus immiscebo; sed omnia sine diminutione aliqua defunctorum successoribus reserventur. Electioni etiam Episcopi vel alterius rectoris Ecclesiæ faciendæ per me vel per quamcunque personam me nullatenus immiscebo, nec aliquam violentiam faciam vel impedimentum præstabo quò minus electio canonicè ac liberè celebretur. Præterea possessiones omnes & jura Ecclesiarum, si qua injustè detineo, eis restituo pleno jure. Promitto insuper quòd omnia jura Ecclesiarum & domorum religiosarum, sicut decet catholicum Principem, in præfatis provinciis totis viribus protegam & defendam. Si quis autem contra præfatam immunitatem & libertatem à me indultam Ecclesiis & aliis domibus religiosis venire præsumperit, ipsum pro posse meo viriliter coërcebo. Itam autem concessionem & promissionem feci apud sanctam Agidiam anno pontificatus Domini Innocentij III. duodecimo, xii. Kal. Julij, ad mandatum & exhortationem magistri Milonis Domini Papæ Notarij apostolicæ sedis Legati, presentibus Domino Michaële Arelateni Archiepiscopo cum Episcopis infra scriptis, videlicet Mariliensi, Avinionensi, Cavellicensi, Carpentorateni, Vafionensi, Tricastrinensi, & Nemaufensi, & Agathensi, & Magalonsensi, Lodoventi, Tolosano, Biterrensi, & Domino Archiepiscopo Aqvensi, & Episcopo Foro Juliensis, & Niciensi, & Aptensi, & Sistericensis, & Archiepiscopo Auxitano, & Episcopo Auracensi, & Vivariensi, & Vicensi.

FORMA PACIS.

In nomine Domini. Anno duodecimo pontificatus Domini Innocentij Papæ III. x. Kalend. Julij. Ego Milo Domini Papæ Notarius apostolicæ sedis Legatus præcipio vobis Domino R. Comiti Tolosano & vobis Baronibus, scilicet Willelmo & Hugoni & Raimundo de Baucio, P. Bertrandi, Raicario, & aliis Baronibus & coadjutoribus vestris, sub debito præstiti juramenti & pena in eodem juramento adjecta, quatenus secundum statuta pacis olim à Legatis Romanæ Ecclesiæ promulgata, inter vos pacem perpetuam observetis, & eandem pacem à vestris hominibus & coadjutoribus faciatis jurati pariter & servari. Si verò ortæ sunt inter vos aliqua quæstiones vel in posterum fortitan orientur, per venerabiles patres Hugonem Regensem Episcopum apostolicæ sedis Legatum ad hoc de voluntate ipsius assumptum & Arelatensem Archiepiscopum & Episcopum Vicensensem & Avinionensem Præpositum, vel per alios qui pro tempore per Romanam Ecclesiam fuerint substituti, eas statim concordia vel iudicio terminari. Salvo in omnibus apostolicæ sedis mandato.

IVRAMENTUM QUOD PRÆSTITERUNT
custodes castrorum.

In nomine Domini. Pontificatus Domini Innocentij Papæ III. anno duodecimo, xii. Kal. Julij. Ego Michaël Arelatenis Archiepiscopus iuro tibi Miloni Domini Papæ Notario apostolicæ sedis Legato quòd castra de Mornas & de Forcis sine omni malo ingenio & sine omni fraude pro

posse meo faciam fideliter custodiri, nec eadem castra vel eorum aliquod Comitum Tolosæ vel alij personæ restituiam vel restitui scienter permittam sine mandato Domini Papæ bullatis litteris ejus inserto, vel sine mandato tuo vel alterius Romani Pontificis nuntij sive Legati ad hoc specialiter cum litteris bullatis deputati. Sanè illi vel illis cui vel quibus Dominus Papa vel tu vel alius nuntius sive Legatus Domini Papæ cum supradicta forma ad hoc specialiter destinatus iusserit, prædicta castra restituiam, non obstant eorum quod eadem castra dicuntur ad meam Ecclesiam pertinere, tempore legitimo mihi tunc assignato; restituis tamen prius mihi universis expensis & usurarum gravaminibus pro castrorum custodia tunc factis juramento bajulorum meorum, quos in prædictis castris posuero, absque alia probatione declarandis. Expensas autem de concessione tua intelligo faciendas de redditibus & omnibus proventibus castrorum illorum & mandamentorum quos de voluntate Comitum & concessione & mandato tuo bajuli mei ibidem percipere debent, jurisdictionem plenariam duntaxat pro castrorum custodia & sufficientibus ad expensas redditibus colligendis per omnia exercentes. Porro si prædicti proventus ad prædicta complenda non sufficient, nec Comes nec aliquis pro eo expensas juxta voluntatis meæ moderamina ministraverit, ego ex mutua pecunia expensas faciam, nec prædicta castra tenebor restituere donec prædictæ expensæ cum omnibus suis gravaminibus mihi fuerint plenius restituta. Hæc omnia sicut supra scripta sunt bona fide servabo. Sic me Deus adjuvet & hæc sancta Dei evangelia.

Et ego Milo Domini Papæ Notarius apostolicæ sedis Legatus hanc fidelitatem auctoritate Domini Papæ & Romanæ Ecclesiæ accipiens, concedo tibi, Michaël Arelatenis Archiepiscopo, eadem auctoritate ut omnia supra scripta possis exigere & percipere & pro tua voluntatis arbitrio bona fide disponere, volens & statuens te & Ecclesiam tuam indemnem super expensis & omnibus gravaminibus occasione custodiæ memoratorum castrorum quocumque tempore factis conservari. Ad perpetuam autem omnium horum firmitatem hanc chartam sigilli mei munimine facio robotari.

In eundem modum juravit Vivariensis Episcopus pro castro de Fania sibi commissio. In eundem modum Abbas Montis majoris pro castro de Opeda. In eundem modum juraverunt Episcopus & Præpositus Avinionenses pro castris de Roccamaura & de Balmis sibi commissis. In eundem modum juravit Magalouensis Episcopus pro castro de Monteferrando.

IVRAMENTVM PRO PRINCIPIBVS crucisignatis & exercitū.

CAP. IX. **I**N nomine Domini. Anno duodecimo pontificatus Domini Innocentij Papæ III. x. Kal. Iulij. Ego R. Dei gratia Dux Narbonæ, Comes Tolosæ, & Marchio Provincie juro super sancta Dei evangelia corporaliter manu tacta quod quando Principes crucisignati ad partes meas accedent, mandatis eorum parebo per omnia tam super securitate quam aliis quæ mihi pro utilitate ipsorum & totius exercitus duxerint injungenda.

Hæc juramentum exegi à Cornite cum sibi contra hæreticos crucem imposu.

IVRAMENTVM BARONVM.

CAP. X. **I**N nomine Domini. Pontificatus Domini Innocentij III. Papæ anno duodecimo, xiv. Kal. Iulij. Nos Vvillielmus de Bancio & Hugo frater ejus, & Raimundus nepos noster, Draconetus, Guillelmus Arnaudi, Raimundus Dagout, Ricavus de Cariunpo, Bertrandus de Lauduno, & Vvillielmus frater meus, * Bernardus de Andusia, & P. Bermundi filius meus, & Rostagnus de Posqueris, & Raimundus de Vicia, & filius meus Decanus, & Raimundus Gaucelini de Lunello, & Pontius Gaucelini, juramus tibi magistro Miloni Domini Papæ Notario apostolicæ sedis Legato coram sancta eucharistia & cruce dominica & sanctorum reliquiis supra sancta Dei evangelia corporaliter manu tacta quod stabimus omnibus mandatis Ecclesiæ seu tuis vel alterius nuntij seu Legati Domini Papæ super istis capitulis quæ inferius exprimuntur, videlicet super abjuracione mainadarum perpetua, item super Iudæis ab omni administratione seu officio perpetuo amovendis & nullo unquam tempore restituendis, vel aliis Iudæis ad aliquam administrationem nullatenus assumendis, item super pedagogis & guidagiis dimittendis & nullo unquam tempore resumendis, item super pace vel treuga juxta mandatum tuum vel alterius Legati Domini Papæ instituta pariter & servanda, item super plena Ecclesiarum libertate servanda, item super Ecclesiis incastellatis demolendis & penitus dimittendis & nullo unquam tempore incastellandis, item super damnis per nos datis Ecclesiis & aliis personis sive laicis sive Clericis resarciendis, item quod de nobis querelantibus justitiam exhibebimus. Hæc omnia sicut supra scripta sunt, & in omnibus supra scriptis articulis & aliis, si qui forsitan emeruerint, & in cautionibus tibi dandis pro posse nostro fideliter adimplebimus. Sic Deus nos adjuvet & hæc sancta omnia. Similiter sub eodem juramento stratas publicas securas servabimus, & eos quos Episcopi nostri hæreticos nominabunt & receptatores & fautores eorum animadversione debita puniemus.

In eundem modum juraverunt alij Barones.

PRÆCEPTA BARONVM.

CAP. XI. **I**N nomine Domini. Anno pontificatus Domini Innocentij Papæ III. duodecimo, xiv. Kal. Iulij. Ego Milo Domini Papæ Notarius apostolicæ sedis Legatus vobis Baronibus, videlicet Vvillielmo de Bancio, Hugoni de Bancio, R. de Bancio, Draconeto, Vvillielmo Arnaudi, R. Dagout, Ricavo de Cariunpo, B. de Lauduno, Vvillielmo de Lauduno, Bernardo de Andusia, Petro Bermundi, R. de Vicia, & Decano filio vestro, R. de Posqueris, R. Gaucelini, & Pontio Gaucelini, sub debito præstiti juramenti præcipio ut mainadas nullo unquam tempore habeatis, item ut Iudæos ab omni administratione publica vel privata removeatis omnino, & nullo unquam tempore eos ad eandem vel ad aliam restituatis, nec alios Iudæos ad administrationem aliquam assumatis, nec eorum consilio contra Christianos utamini. Item ut Ecclesiis incastellatas ad arbitrium diocesanorum Episcoporum dituatis, vel etiam reservetis si quas du-

duxerint reservandas; quæ dioecesanis Episcopis vel aliis Ecclesiarum Prælati, ad quos pertinere noscuntur, tradantur, & ab eis perpetuo possideantur. Item præcipio ut Ecclesiis & domos religiosas in libertate plenaria conservetis, videlicet quod in eis albergarias, procurationes, vel exactiones quasunque nullatenus exigatis vel percipiat, & defunctis earum Episcopis vel aliis rectoribus ipsas nullo modo spoliatis, nec administrationi earum seu custodiæ occasione alicujus consuetudinis vel aliqua alia vos immisceatis, sed omnia sine diminutione aliqua eorum successoribus reserventur, & electioni Episcopi vel alterius Rectoris Ecclesiæ faciendæ per vos vel per quancunque aliam personam vos nullatenus admisceatis, nec aliquam violentiam faciatis vel impedimentum aliquod præstetis quò minus electio liberè & canonicè celebretur. Item præcipio ut pedagiorum seu guidagiorum exactiones penitus dimittat, nisi quas Regum vel Imperatorum concessione probaveritis vos habere, nec dimissa pedagia seu guidagia deinceps resumatis. Item præcipio ut pacem seu treguam secundum quod vobis injunctum fuerit observetis. Item præcipio ut de vobis conquerentibus secundum meum vel alterius Legati vel judicis delegati arbitrium justitiam faciatis. Item præcipio ut stratas publicas securas servetis. Item præcipio ut eos quos Episcopi hæreticos nominabunt, receptatores vel fautores eorum, tamquam hæreticos habeatis.

**O B L I G A T I O C A S T R O R U M
Baronum.**

CAP. XII.

Noscant præsentis & futuri quòd anno dominicæ incarnationis M C C I X. mense Junio apud sanctum Ægidium, Vvilelmus de Baucio Princeps Auracæ & Hugo de Baucio & Raimundus de Baucio reddiderunt pro pignoribus pro se & pro proceribus qui morantur ultra Rhodanum, & pro filiis Rostagni de Fabrano, & pro Bertrando de Lauduno, & pro Vvillielmo fratre ejus, castrum de Vitrola & castrum Montifmirati & castrum de Clarenzaens in manu magistri Milonis apostolicæ sedis Legati, promittentes se stare ejusdem mandato & cognitioni de capitulis infra scriptis, scilicet de pedagiis & guidagiis & de Iudæis & de mainadis & de Ecclesiis incastellatis & earum libertatibus, & quòd de querelis Comitum justitiam exhibebunt.

**E A D E M O B L I G A T I O P R O A L I I S
Baronibus.**

CAP. XIII.

Noscant præsentis & futuri quòd P. Bermundi de Salve & R. Peleti & Rascatus de Veccia & R. de Posqueriis & R. Gancelini reddiderunt pro pignoribus pro se castrum de Grefoila & castrum de Roccaforcada & castrum de Sado in manu magistri Milonis apostolicæ sedis Legati, promittentes se stare mandato suo & cognitioni de pedagiis & Iudæis & de mainadis & de Ecclesiis incastellatis & earum libertatibus, & quòd de querelis Comitum justitiam exhibebunt.

M A N D A T U M E P I S C O P I S F A C T U M.

A R E L A T E N S I A R C H I E P I S C O P O.

Præsentium vobis auctoritate mandamus & præsentium quatinus ea quæ apud sanctum Ægidium his diebus statuta sunt Clericis & laicis vestrarum dioecesium solemmiter & fideliter publicetis, & ea faciatis per excommunicationis & interdicti sententias tam in locis quàm in personis inviolabiliter observari. Relaxetis etiam interdicti sententiam secundum formam in eodem colloquio vobis datam, quæ talis est. *De absentibus nominatim excommunicatis vel etiam interdictis. Si magna persona fuerint, hac forma servetur, ut cum literis dioecesanis veritatem rei continentibus absolventis ad aliquem Legatorum accedant. De minoribus militibus & popularibus personis hac forma servetur, ut dioecesanus per se vel per interpositam personam idoneam ad loca interdicta accedat, & receptis ab omnibus juramentis quòd pareant mandatis Ecclesiæ, prius extumulentur illi per eorum tumulatores qui interdicto durante fuerant tumulati, & postmodum relaxato interdicto solenniter tumulentur, nisi nominatim excommunicati fuissent, qui perpetuò careant ecclesiastica sepultura. & statim pacem jurare & ipsius statuta servare sub debito juramenti compellantur. Hæc dicimus observari in locis in quibus non sunt hæretici manifesti.*

In eundem modum scriptum est Archiepiscopi & Episcopis aliis.

**A R C H I E P I S C O P I S E T
Episcopis & Abbatibus & aliis Ecclesiarum Prælati & universis personis ecclesiasticis quibus hoc scriptum ab apostolica sedis Legatis fuerit exhibitum.**

Is qui dat omnibus affluenter & non improperat, qui non solum spiritualia dona concedit, sed etiam temporalia bona largitur, ita terrenæ nobis substantiæ administrationem indulsit ut bona nobis ad vitæ sustentationem commissa in necessitatis articulo nostro ministerio proximis dispensentur, & de iis eis quasi de propriis gratiam faciamus quæ communia omnibus fecerat jus naturæ. Licet autem ad succurrendum in necessitatibus proximis fideles quilibet teneantur, personæ tamen ecclesiasticæ, quibus commissum est patrimonium crucifixi, obligari ad hoc specialiter dinoscuntur, ut eo se potius in administratione ipsius exhibeant liberales quòd principalis est ad opus indigentium deputatum. Hinc est siquidem quòd cum fidelis populi multitudo ad impugnandum orthodoxæ fidei subversores viriliter se accingant assumpto caractere crucifixi, & absurdum sit procul dubio ut qui pro communi utilitate laborant, propriis tantum debeant stipendiis militare, aliquam ves-

Epist. II.
De fidei
persecutione
cessante.

Epist.
De co
gner